

Werk aan de berm!

De gemeentelijke milieudienst heeft in 2010 door een extern studiebureau een grondige inventarisatie laten uitvoeren van de 25 ha bermoppervlakte in Kortenberg. De gemeente wil de betekenis van de natuurlijke bermen onder de aandacht brengen. Bermen zijn immers ecologische groene aders in het landschap waar veel planten en dieren tijdelijk of permanent een leefgebied vinden. Planten- en diersoorten, die in het cultuurland niet meer voorkomen, kunnen vaak nog wel in bermen overleven als er een natuurvriendelijk beheer wordt gevoerd. Ook als verbindingsweg tussen bossen en natuurgebieden zijn bermen waardevol. Bij een hoofdzakelijk agrarisch landgebruik zijn deze functies van groot belang. Op basis van de inventarisatie kunnen de bermen ingedeeld worden in 37 vegetatietypes (Werk aan de berm! - Arnout Zwaenepoel). In Kortenberg werden 18 verschillende vegetatietypes onderscheiden. Voor elke vegetatie wordt een aangepast beheer voorgesteld om op die manier de natuurwaarde van de bermen te optimaliseren.

De roeping der kunst is niet de natuur na te maken, maar haar uit te drukken. - Honoré de Balzac

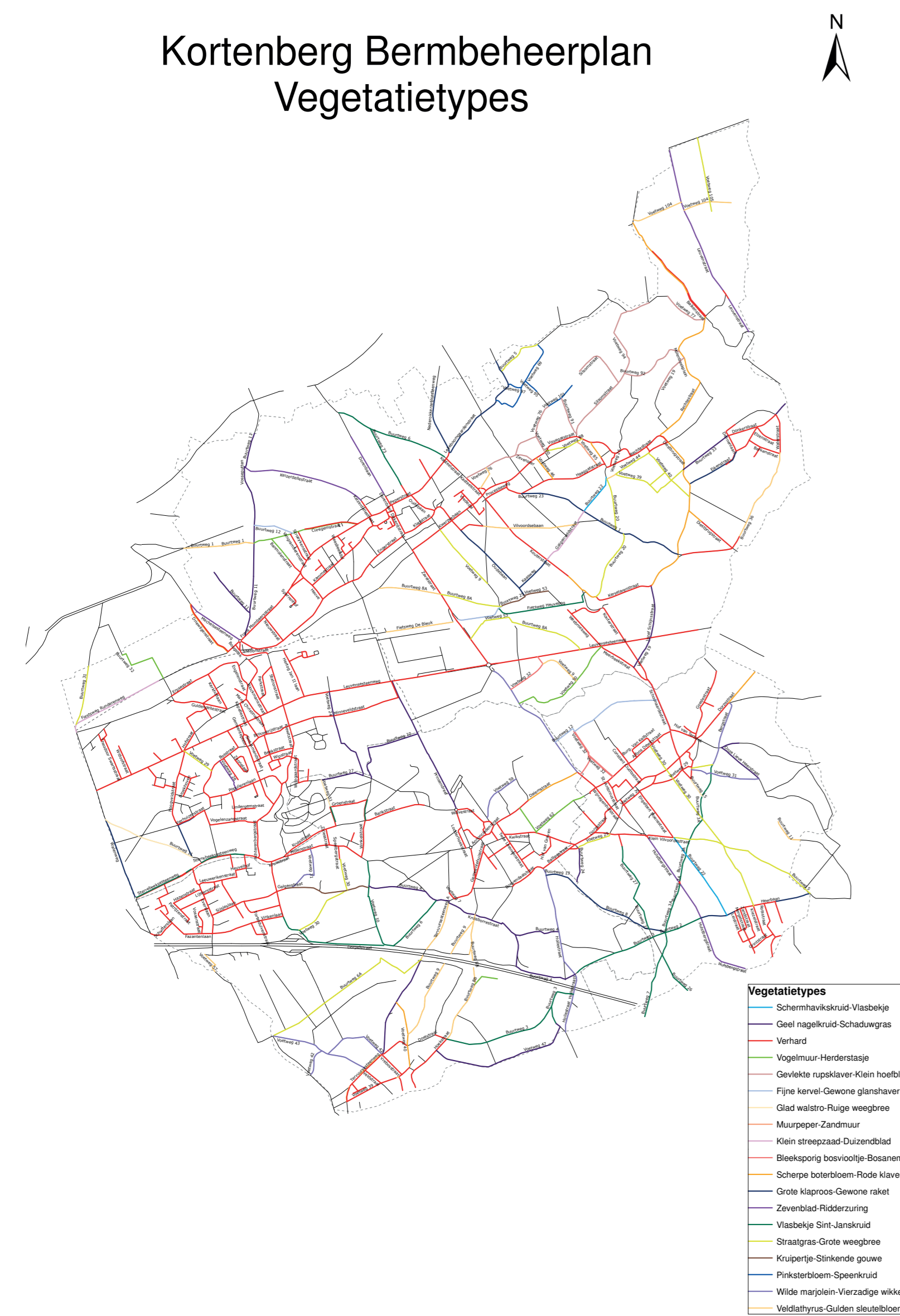
Doel van een bermbeheersplan

Verwacht wordt dat door het bermbeheersplan

- zowel de soortenrijkdom als de differentiatie in de begroeiing zal toenemen;
- de waarde van de bermen in de ecologische infrastructuur zal vergroten;
- de mogelijkheden voor een goed georganiseerd en meer natuurtechnisch beheer van de bermen en holle wegen worden aangereikt;
- de maatregelen voor erosiebestendige bermen worden geformuleerd;
- een eenvoudig en praktisch werkplan zal worden opgesteld.

De gemeente Kortenberg heeft ongeveer 25 ha. bermoppervlakte te onderhouden, en dit volgens de bepalingen van het bermdecreet.

Kortenberg Bermbeheerplan
Vegetatietypes

De vegetatie van de bermen is vrij tot zeer gevarieerd.
We onderscheiden 19 bermtypes.

De bermen bieden op vele plaatsen goede mogelijkheden tot ontwikkeling van natuurwaarden. De vegetatie van de bermen is zeer gevarieerd. Er werden in de gemeente 18 verschillende vegetatietypes onderscheiden. Bij de inventarisatie werden verschillende aandachtsoorten aangetroffen.

De volgende vegetatietypes werden geïnventariseerd in Kortenberg:

Pinksterbloem	Speenkruid	Gevlekte Rupsklaver	Klein Hoefblad
Zevenblad	Ridderzuring	Fijne kervel-Gewone	glanshaver
Kruipertje	Stinkende gouwe	Klein Streepzaad	Duizendblad
Geel Nagelkruid	Schaduwgras	Wilde marjolein	Vierzadige wikke
Glad Walstro	Ruige Weegbree	Vlasbekje	Sint-Janskruid
Schermhavikskruid	Vlasbekje	Muurpeper	Zandmuur
Scherpe boterbloem	Rode Klaver	Grote klaproos	Gewone raket
Bleeksporig bosviooltje	Bosanemoon	Vogelmuur	Herderstasje
Veldlathyrus-Gulden	Sleutelbloem	Straatgras-grote	Weegbree

Kortenberg Bermbeheerplan
Waardebeoordeling

Op de plaatsen die hiervoor geschikt zijn wordt voorgesteld het beheer te richten op de ontwikkeling van schrale, bloemrijke vegetaties. Dit kan bereikt worden door op deze plaatsen een beheer van maaien en afvoeren toe te passen, waarbij het tijdstip en de frequentie van het maaien zijn aangepast aan de aanwezige en de gewenste vegetatie.

Op andere plaatsen in de gemeente wordt een extensivering van het beheer voorgesteld, door minder vaak te maaien of zelfs niets te doen. Hierdoor kunnen ruigten of bosrandvegetaties ontwikkeld worden. Waar de berm grenst aan beplanting en voldoende breed is, wordt gestreefd naar de vorming van een overgangsv egetatie tussen grasberm en beplanting. Dit extensieve beheer wordt alleen voorgesteld op plaatsen waar geen overlast voor het aangrenzend landgebruik of gevaar voor de verkeersveiligheid wordt verwacht.

In totaal wordt volgend beheer voorgesteld:

- 5,7 ha maaien met afvoer van het maaisel vanaf 15 mei.
- 3,1 ha maaien met afvoer van het maaisel vanaf 15 juni.
- 1,4 ha maaien met afvoer van het maaisel vanaf 15 juli.
- 4,7 ha maaien met afvoer van het maaisel vanaf 15 september.
- 10,2 ha maaien met afvoer van het maaisel vanaf 30 september

Dit beheersplan is gebaseerd op gegevens uit het boek 'Werk aan de berm!' van Arnout Zwaenepoel. Het bermbeheersplan werd opgesteld door het studiebureau Hydroscaan.

Kortenberg Bermbeheerplan
Voorjaar

Kortenberg Bermbeheerplan
Najaar

milieu@kortenberg.be , 02 755 22 18
Contact: Milieudienst, Dr. Victor Dewalsplein 30, 3070 Kortenberg